

Mësimi 6

Lajmet e Rreme, Dezinformimi dhe Keqinformimi

Koha për përgatitje: 30 minuta Kohëzgjatja e modulit: 1 x 60 minuta

Abstrakt

Ky modul trajton përhapjen e “lajmeve të rreme” në botën digjitale të sotme dhe sqaron dallimin midis keqinformimit (informacionit të pavullnetshëm të pasaktë) dhe dezinformimit (përmbajtjes së qëllimshme të rreme). Duke shqyrtuar shembuj nga jeta reale, pjesëmarrësit mësojnë të identifikojnë tiparet e medias mashtruese dhe ushtrohen në përdorimin e mjeteve për të verifikuar ose hedhur poshtë pretendimet e dyshimta. Moduli thekson rëndësinë e qëndrimit të informuar dhe angazhimit kritik në internet.

Burime edukative online

- *Mësimi mbi Lajmet e Rreme në kursin online në Moodle*
- *Kuizi mbi Lajmet e Rreme në kursin online në Moodle*
- *Faqet për verifikimin e fakteve (p.sh., Faktograf, Raskrikavanje)*
- *Mjetet për kërkim të imazheve në mënyrë të kundërt (Google Reverse Image Search, TinEye)*

Fjalë kyçe

Lajme të rreme, Dezinformim, Keqinformim, Verifikim i fakteve, Edukimi mediatik, Mendim kritik

Qëllimi i modulit

- Të përcaktojë “lajmet e rreme,” dezinformimin dhe keqinformimin, dhe të sqarohet si ndryshojnë ndërmjet tyre.
- Të ndihmojë pjesëmarrësit të zhvillojnë aftësi praktike për të zbuluar dhe hedhur poshtë informacionin mashtrues ose të rremë.
- Të theksojë pasojat reale në botën e vërtetë nga përhapja e pretendimeve të pabazuara.

Rezultati i modulit

Në përfundim të këtij moduli, pjesëmarrësit do të jenë në gjendje të:

- Identifikojnë dallimet kryesore midis keqinformimit dhe dezinformimit.
- Vërejnë shenjat e zakonshme paralajmëruese të lajmeve të rreme.
- Përdorin mjete bazë për verifikim për të vlerësuar besueshmërinë e artikujve të lajmeve.
- Reflektojnë mbi pasojat etike të ndarjes së informacionit të pabazuar.

Procesi i zbatimit të modulit

min. 1 - 5 : Hyrje

- Aktivitet: Kërkoni nga pjesëmarrësit të kujtojnë një lajm “shqetësues” ose “të pabesueshëm” që kanë hasur së fundmi në rrjetet sociale. A e kanë verifikuar atë para se ta besonin ose ta ndanin?
- Diskutim: Eksploroni shkurtimisht se sa lehtë është të hasësh histori surprizuese online, por jo gjithmonë të konfirmosh autenticitetin e tyre.

min. 6 - 20: Aktivitet ndërveprues

- Prezantim ku prezantohen përkufizimet kyçe si Lajmet e Rreme, Dezinformimi, Keqinformimi.
- Diskutim në grup ku eksplorojnë arsyet pas krijimit ose përhapjes së lajmeve të rreme (përfitime financiare, agjenda politike, ose gabime të thjeshta) dhe mënyrat për t'i hedhur poshtë ato.
- Shfaqje e shembujve të shkurtër rajonalë të dezinformimit dhe keqinformimit.

min. 21 - 50: Zbatim Praktik

- Aktivitet: “Real apo i Rremë?”
- Jepni grupeve të vogla mostra artikujsh lajmesh (disa të vërteta, disa të rreme).
- Pjesëmarrësit analizojnë secilën mostër duke përdorur pyetje udhëzuese: A është burimi i besueshëm? A ka shenja të dukshme paralajmëruese në tituj ose imazhe? Ata duhet të etiketojnë secilin artikull si i mundshëm i vërtetë, i mundshëm i rremë, ose i pasigurt.
- **Demonstrim Mjeti:** Tregoni si të përdoret kërkimi i imazhit në mënyrë të kundërt me Google Reverse Image Search ose TinEye.
- Përdorni një faqe verifikimi fakte si Faktograf për të parë si verifikohen zakonisht pretendimet.
- **Përmbledhje:** Diskutoni përfundimet e çdo grupi, duke nxjerrë në pah histori të rreme veçanërisht të zgjuara ose të holla në manipulim.

min. 51 - 60: Përfundime

- Përmbledhni pikat thelbësore si Dezinformimi kundërt keqinformimit, shenjat për t'u vënë re (tituj të ekzagjeruar, burime të dyshimta) dhe mjetet praktike (faqet për verifikimin e fakteve, kontrollimi i besueshmërisë së burimeve).
- Pyetje reflektuese:
- “Si mund të ulë përhapjen e lajmeve të rreme verifikimi i informacionit para se ta ndani atë?”
- “Pse mund të krijojë dikush qëllimisht dezinformim?”
- Më tepër: Inkurajoni pjesëmarrësit të ushtrojnë verifikimin e një lajmi të njohur para se të fillojë sesioni tjetër, duke përdorur mjetet e demonstruara.

Materiale / Mjete

Projektor ose ekran për të shfaqur shembuj titujsh dhe imazhesh; pajisje me lidhje interneti (laptopë, tableta ose telefona inteligjentë) për verifikimin e fakteve dhe kërkim të imazheve në mënyrë të kundërt; qasje në faqet e verifikimit të fakteve (Faktograf, Raskrikavanje).